

Abstrakt

Velikonoční povstání v Dublinu v roce 1916 je často popisováno s důrazem na prolínání nacionalismu a náboženské symboliky spásy skrze utrpení. Právě silná přítomnost náboženského diskurzu v odkazu lídra a hlavního ideologa povstání, Patricka Pearse, byla hlavní příčinou jeho posmrtného „vítězství“ – Velikonoční povstání bylo vnímáno jako základní stavební kámen identity nového Irsku. Ze stejných důvodů byl však také odsuzován, a to jako duchovní otec militantního a sektářského křídla irského republikanismu ve 20. století. Tato politizace debaty o Pearseově odkazu způsobila, že jen vzácně bylo jeho myšlení zkoumáno *sine ira et studio*.

Tato disertace, po obecném uvedení do problematiky recepce Pearsova myšlení a teoretickém a historickém vymezení vztahů mezi nacionalismem a náboženstvím v evropském a irském kontextu, se zaměřuje na nové přezkoumání náboženských základů Pearsova myšlení o národu a nacionalismu. Pearsovův nacionalismus je prezentován jako syntéza náboženských motivů a romantických a modernistických vlivů. Jeho základem je dynamický mechanismus transpozice symbolů a motivů ze sféry teologie do uvažování o národu, který nazývám *translatio sacrii*. Působení tohoto mechanismu je dokládáno analýzou řady Pearsových politických pamfletů a literárních děl, především z posledního období jeho tvorby. Klíčový pro proces transpozice je vliv romantických a modernistických revolučních impulzů, které jsou zasazeny do kontextu romantického národního mesianismu Adama Mickiewicze, a modernistické vzpoury proti modernitě Carla Schmitta. Odlišnost Pearsova díla je však dána konzistentní snahou, aby sakralizaci národa nebyla zpřetřhaná vazba mezi mikrokosmem národního příběhu a univerzálním křesťanským narativem.